

מקבץ שאלות ותשובות של סגל מחלקת תאגידים תאריך פרסום : 20/8/25

2	21.ב101
4	22.ב101
5	23.ב101
6	103.38

שאלה:

מה היחס בין ההסדרים שנקבעו בחוק המידע הפלילי ותקנות השבים, התשע"ט-2019 ("חוק המידע הפלילי") לבין הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות") העוסקות בעבר פלילי של מועמדים לכהונה בדירקטוריון?

תשובה:

סעיף 226 לחוק החברות קובע הגבלות על מינויו של דירקטור בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת אג"ח, אשר הורשע בעבירות כמפורט בסעיף. סעיף 224ב קובע שבחברות כאמור לא ימונה דירקטור אלא לאחר שהמועמד הצהיר, בין היתר, כי לא מתקיימות לגביו הגבלות כאמור. כן קובע הסעיף כי הצהרת המועמד תובא בפני הגורם הממנה ויחולו עליה הוראות סעיף 241(ב), לפיו ההצהרה תישמר במשרדה הרשום של החברה ותהיה פתוחה לעיונו של כל אדם.

בנוגע ליחס שבין סודיות המידע הפלילי לבין ההצהרה שהדירקטורים מחויבים להגיש, חוק המידע הפלילי קובע מי יכול לקבל מידע מהמרשם הפלילי ולאלו מטרות. כמו כן, נקבע בחוק כי מי שאינו זכאי לקבל מידע פלילי אף אינו רשאי להביאו בחשבון, והדבר מהווה עבירה פלילית. סעיף 12 לחוק קובע, כי המשטרה תמסור מידע מהמרשם הפלילי על מבקש זכות או בעל זכות, בין היתר, למי שהוסמך לכך בתוספת השנייה, או לפי חיקוק אחר, אם מבקש הזכות או בעל הזכות נתן את הסכמתו לכך לעניין הזכות המסוימת. התיבה "זכות" מוגדרת באופן רחב וכוללת גם מינוי.

סעיף 226 לחוק החברות קובע כי אדם שהורשע בחמש השנים האחרונות בעבירה מהעבירות המנויות בסעיף; או אם בית-המשפט קבע כי האדם אינו ראוי להתמנות לדירקטור בשל הרשעה, אף אם מדובר בעבירה שאינה מנויה בסעיף – אדם כאמור לא ימונה לדירקטור בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת אגרות חוב. חיקוק זה יחד עם סעיף 12 לחוק המידע הפלילי המתואר לעיל מהווה מקור סמכות לקבלת מידע פלילי אודות מועמד לכהונת דירקטור. יצוין כי הזכאות לפי סעיף 12 כאמור מאפשרת לקבל מידע מהמרשם הפלילי שלא התיישן ולא נמחק.

בנוגע לאופן קבלת המידע ופומביותו, ככלל, דרך המלך למסירת מידע פלילי היא בקבלתו ישירות מהמשטרה. בצד זאת, גורם שזכאי לקבל את המידע יכול לקבלו גם באמצעות תצהיר או הצהרה, שבמסגרתם מתבקש מי שנדרש מידע פלילי על אודותיו, להצהיר על הרישום הפלילי בעניינו, אך זאת, רק בנוגע למידע בהיקף שאינו חורג מהקבוע בחוק.

בענייננו, חוק החברות אינו מחייב את המועמד לפרט את תוכן המידע הפלילי על אודותיו, אלא רק להצהיר על כך שלא הורשע בעבירות המנויות בסעיף 226 לחוק החברות. הצהרה זו, בהתאם לקבוע בסעיף 241(ב) לחוק החברות "תישמר במשרדה הרשום של החברה ותהיה פתוחה לעיונו של כל אדם". לפיכך, החיקוק המסמיך לקבל את המידע קובע כי עליו להיות פומבי, ובהתאם לכך האסיפה הכללית בעת הצבעה על מועמד לדירקטוריון ואף הדירקטוריון כאשר הוא מציע מועמד כאמור, רשאים לקבל את המידע ולשקול אותו.

בצד התצהיר עליו נדרש המועמד לחתום לפי חוק החברות, נדרש המועמד לפי סעיף 12(ב) לחוק המידע הפלילי לחתום גם על הסכמה בנוסח הקבוע בתוספת השלישית לחוק. זאת, במטרה לאפשר לחברה לוודא את נכונות ההצהרה ועדכניותה, במקרים בהם יתעורר חשש שההצהרה שקרית או שהדירקטור הורשע במהלך כהונתו ולא דיווח על כך.

בנוגע **לסוגיית ההתיישנות**, תקופות ההתיישנות בחוק המידע הפלילי, המתייחסות לעבירות המנויות בסעיף 226 לחוק החברות, עומדות על 4 שנים אם לא הוטל עונש מאסר ומדובר בפרט רישום יחיד; ועל 7 שנים בנוסף לתקופת המאסר אם מדובר בפרט רישום שאינו יחיד או שהוטל בגינו עונש מאסר (תקופות אלו עשויות להתארך בעקבות קיומם של רישומים נוספים או אם המועמד הורשע בעבירות שאין עליהן התיישנות ומחיקה, ראו סעיפים 18-20 לחוק המידע הפלילי). מכאן, ייתכן מצב בו הרשעתו של אדם תתיישן בטרם תחלוף תקופת 5 השנים הקבועה בסעיף 226 לחוק החברות, ובהתאם היא לא תופיע ברישום הפלילי, ולפיכך לא ניתן יהיה להביא אותה בחשבון. במקרים אלה, אם הרשעת המועמדים לכהונה בדירקטוריון התיישנה לפי חוק המידע הפלילי, אף אם טרם חלפה התקופה הקבועה בסעיף 226 לחוק, המועמדים יוכלו להצהיר שהם עומדים בדרישות החוק.

שאלה:

בעמדה משפטית 101-21 : מדיניות תגמול (Best Practice), נקבע כי במקרים מסוימים רשאים ועדת התגמול והדירקטוריון לקבוע יעדים מדידים לצורך הענקת מענקים לדירקטור, ללא צורך באישור האסיפה הכללית, וזאת בכפוף לעמידה בתנאים של אחד משני החריגים שנקבעו בעמדה (עמ' 7 לעמדה). אחד התנאים להתקיימות החריג השני הוא כי הדירקטור מכהן גם ב"תפקיד תפעולי" נוסף בחברה.

האם ניתן לראות ביו"ר דירקטוריון, אשר הוגדר כ"יו"ר דירקטוריון פעיל" כבעל תפקיד תפעולי כאמור?

תשובה:

לא. יו"ר דירקטוריון, אף אם הוא מוגדר כ"יו"ר דירקטוריון פעיל", אינו יכול להיחשב כבעל תפקיד תפעולי בחברה לעניין יישום החריג שנקבע בעמדה משפטית 101-21.

תפקידו של יו"ר הדירקטוריון הוא לפקח על פעילות החברה וההנהלה מכוח מינויו כחבר דירקטוריון. החריג מתייחס לגורמים שפועלים בתפקיד **נוסף** לכהונתם בדירקטוריון, כאשר המונח "תפעולי" נועד להתייחס לתפקידי ביצוע שוטפים ואופרטיביים בחברה כעובדים או כנושאי משרה בחברה (שאינם דירקטורים). ככל שמדובר בקביעת תנאי תגמול בקשר עם הכהונה כדירקטור בלבד, יש לקבל את אישור האסיפה הכללית בהתאם לחוק.

בהקשר זה יש להזכיר כי סעיף 95 לחוק החברות קובע כי לא יוקנו ליו"ר דירקטוריון בחברה ציבורית סמכויות הנתונות למי שכפוף למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין, וחל עליו איסור לכהן בתפקיד נוסף בחברה למעט כדירקטור בחברות בנות. מכאן שנוכח תפקידו הפיקוחי של יו"ר הדירקטוריון, קיים איסור על כהונתו בתפקיד תפעולי ולכן גם מסיבה זו אין מקום לראות בו כמי שמכהן בתפקיד תפעולי, ואין לראות בו כמי שנכנס לגדר החריג שנקבע בעמדה 101-21.

שאלה:

האם ניתן לקבוע מראש מנגנון של גמול מדורג ושוויוני לדירקטור חיצוני, כך שהגמול ישתנה במהלך כהונתו בהתאם למנגנון התגמול המדורג, אך מבלי שהשינוי יעמוד בניגוד לתקנה 4(ד) לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000 (להלן: "התקנות")?

תשובה:

כן. תקנה 4(ד) לתקנות קובעת כי "סכום הגמול השנתי יובא לידיעת המועמד לכהונת דירקטור חיצוני קודם לקבלת הסכמתו לכהן בתפקיד, יאושר באסיפה הכללית שבה הוא מתמנה אם החברה היא חברה ציבורית, [...] והוא לא ישונה במשך כל תקופת כהונה של שלוש שנים בהתאם לסעיף 245 לחוק". לעמדת סגל הרשות, מנגנון של גמול מדורג עולה בקנה אחד עם לשון התקנות ותכליתן ומבטיח את השמירה על עצמאות הדירקטור החיצוני בתנאים שלהלן: הגמול שנקבע הוא סכום נומינלי ומועדי שינוי הגמול מעוגנים מראש בהחלטת המינוי, כאשר הן סכום הגמול והן מועדי שינוי גובה הגמול אינם תלויים במשתנים נוספים (דוגמת תוצאות החברה, היקפי פעילותה או כל תנאי אחר) ואינם ניתנים לשינוי במהלך תקופת הכהונה.

שאלה:

תאגיד מתכנן הנפקה ראשונה לציבור (IPO) של אגרות חוב בלבד בהיקף של 150 מיליון ש"ח, כאשר ההון העצמי שלו על פי הדוחות הכספיים העדכניים המצורפים לתשקיף, עומד על 350 מיליון ש"ח. האם התאגיד יכול לאמץ את ההקלות לתאגיד קטן הקבועות בתקנה 5ד לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 (להלן – "תקנות הדוחות") כבר במועד תשקיף ההנפקה לראשונה, מאחר שהיקף גיוס האג"ח המתוכנן נמוך מ-200 מיליון ש"ח?

תשובה:

כן.

בהתאם לתקנה 5ג(א)(3) לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים, הקריטריון הרלבנטי לסיווג תאגיד שהנפיק רק תעודות התחייבות לציבור הוא הערך הנקוב של תעודות ההתחייבות שבמחזור. לאור האמור, תאגיד שעל פי תשקיף ה-IPO שלו ינפיק רק אגרות חוב שהערך הנקוב שלהן לא יעלה על 200 מיליון שקלים, יכול לאמץ את ההקלות של "תאגיד קטן" כבר בנוגע לתשקיף ההנפקה. זאת ללא תלות בהון העצמי של אותו תאגיד.